

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Naukkarinen Ilkka	Toimikortti (VRK CA for Organisational Certificates - G3)	04.11.2021 17:33:36 UTC+02:00
Juha Mustonen	Suomi.fi	04.11.2021 17:10:54 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (6 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Siun soten omistajaohjausneuvottelu 2.11.2021 – 2. neuvottelu

Paikka: Tikkasali / Teams
Aika 2.11.2021 klo 17 – 19.39

Osallistujat:

Heinävesi

Anna Vauhkonen	kunnanhallituksen pj.	paikalla
Maarika Kasonen	kunnanjohtaja	paikalla

Ilomantsi

Anna Puruskainen-Saarelainen	kunnanhallituksen pj.	paikalla
Hannu Hoskonen	kunnanvaltuuston pj.	paikalla
Marjut Ahokas	kunnanjohtaja	paikalla

Joensuu

Juha Mustonen	kaupunginhallituksen pj.	paikalla
Sari Koskinen	kaupunginhallituksen 2. vpj.	paikalla
Kari Karjalainen	kaupunginjohtaja	paikalla
Satu Huikuri	talousjohtaja	paikalla

Juuka

Lassi Kirjavainen	kunnanvaltuuston pj.	etänä
Ari Koivuselkä	kunnanhallituksen pj.	etänä
Henri Tanskanen	kunnanjohtaja	paikalla

Kitee

Mervi Holopainen	kaupunginvaltuuston pj.	paikalla
Sinikka Musikka	kaupunginhallituksen pj.	paikalla
Pekka Hirvonen	kaupunginjohtaja	paikalla

Kontiolahti

Matti Mäntynen	kunnanhallituksen pj.	paikalla
Mika Kuusela	kunnanhallituksen 2. vpj.	paikalla
Jari Tuononen	kunnanjohtaja	paikalla
Pasi Ruottula	vt. talousjohtaja	paikalla

Lieksa

Matti Taponen	kaupunginvaltuuston pj.	etänä
Timo Väänänen	kaupunginhallituksen pj.	etänä
Niko Keronen	kaupunginvaltuuston 2. vpj.	etänä
Tarja Kärkkäinen	kaupunginhallituksen jäsen	etänä
Jarkko Määttänen	kaupunginjohtaja	etänä

Liperi

Eero Reijonen	kunnanvaltuuston pj.	paikalla
Mauri Tolvanen	kunnanhallituksen 1. vpj.	paikalla
Hannele Mikkanen	kunnanjohtaja	paikalla
Pellervo Hämäläinen	talousjohtaja	paikalla

Nurmes

Matti Kämäräinen	kaupunginvaltuuston pj.	etänä
Hannu Pääkkönen	kaupunginhallituksen pj.	etänä
Henry Määttä	kaupunginhallituksen 2. vpj.	etänä
Asko Saatsi	kaupunginjohtaja	etänä

Outokumpu

Hanna Huttunen	kaupunginvaltuuston pj.	etänä
Jonna Nissinen	kaupunginhallituksen pj.	paikalla
Ilkka Hiltunen	elinvoima- ja omistajaohjausjaoston pj.	paikalla
Pekka Hyvönen	kaupunginjohtaja	etänä

Polvijärvi

Tiina Mustonen	kunnanvaltuuston pj.	paikalla
Urpo Leminen	kunnanhallituksen pj.	paikalla
Heikki Hallikainen	kunnanjohtaja	paikalla

Rääkkylä

Tellervo Hurskainen	kunnanvaltuuston 1.vpj	paikalla
Yrjö Eronen	ma. kunnanjohtaja	paikalla

Tohmajärvi

Jouni Martiskin	kunnanvaltuuston pj.	etänä
Helena Pakarinen	kunnanhallituksen pj.	etänä
Mikko Löppönen	vs. kunnanjohtaja	etänä

Siun sote

Harinen Jertta	Yhtymähallituksen puheenjohtaja	paikalla
Meriläinen Juhani	1. varapuheenjohtaja	paikalla
Matti Ketonen	2. varapuheenjohtaja	paikalla
Elonheimo Ville	Jäsen	paikalla
Kaverinen Maija	Jäsen	etänä
Mara Outi	Jäsen	etänä
Piipponen Sirpa	Jäsen	etänä
Pirhonen Osmo	Jäsen	etänä
Puustinen Pekka	Jäsen	etänä
Väistö Vuokko	Jäsen	etänä
Honkonen Veijo	Kuntapaikka Heinävesi	etänä
Paakkunainen Timo	Kuntapaikka Rääkkylä	paikalla
Savolainen Anni	Kuntapaikka Nurmes	etänä
Pentti Keskisalo	valtuuston pj.	paikalla
Eeva-Liisa Auvinen	valtuuston 1.vpj.	paikalla
Jukka Pöppönen	valtuuston 2.vpj.	etänä
Ilkka Pirskanen	toimitusjohtaja	paikalla
Ilkka Naukkarinen	hallintojohtaja	paikalla
Ismo Rouvinen	talousjohtaja	paikalla
Jarmo Kukkonen	toimialuejohtaja	etänä
Leena Korhonen	toimialuejohtaja	etänä
Eija Rieppo	toimialuejohtaja	etänä
Johanna Bjerregård Madsen	henkilöstöjohtaja	etänä

poistui klo 19.00

Heli Aalto	kehittämisjohtaja	etänä
Kirsi Hiltunen	ympäristöterveyden huollonjohtaja	paikalla
Markus Viitaniemi	pelastusjohtaja	etänä
Susanna Prokkola	viestintäpäällikkö	etänä
Paula Silvennoinen	johdon assistentti	paikalla
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue		
Elina Felin	muutosjohtaja	paikalla

Neuvottelun avaus

Yhtymähallituksen puheenjohtaja Jertta Harinen avasi tilaisuuden ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Kyseessä on todennäköisesti Siun soten viimeinen omistajaohjausneuvottelu ennen hyvinvointialueeseen siirtymistä. Tarve maksuosuuksien nousulle on kasvanut 1. omistajaohjauksen tilanteesta. Harinen korosti omistajaohjauksen tavoitteena olevan sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen pohjois-karjalaisille.

Harisen pyynnöstä Siun soten hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen suoritti nimenhuudon neuvotteluun osallistuvien toteamiseksi. Nimenhuuto tehtiin kuntien etukäteen ilmoittamien osallistujien mukaisesti.

Harinen totesi Rääkkylän kunnan edellisessä 1. omistajaohjauskokouksessa jättämästä kunnan maksuosuuksien korjaamisesityksestä, että yhtymähallitus käsitteli sitä 1.11. ja totesi että asia ei kuulu Siun soten toimivaltaan ja lähetti asian jäsenkuntien käsiteltäväksi.

Puheenjohtajan ja sihteerin valinta

Neuvottelun puheenjohtajaksi valittiin Joensuun kaupunginhallituksen puheenjohtaja Juha Mustonen ja sihteeriksi Siun soten hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen.

Pöytäkirjan allekirjoittaminen

Sovittiin, että pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri.

Siun soten tarve vuoden 2022 maksuosuuksille

Talusojohtaja Ismo Rouvinen antoi talouden tilannekatsauksen koskien vuoden 2022 talousarvion valmistelua. Rouvinen kertasi menolajeittain talousarvion lähtökohdat, jotka ovat ostopalveluja lukuun ottamatta ennallaan. Ostopalvelukustannuksiin on tullut 1. omistajaohjauskokouksen jälkeen muutos, kun kolme isoa asumispalveluja tuottavaa yritystä on sanonut sopimukset irti 6 kk:n irtisanomisajalla. Tämä koskee noin 200 pääasiassa pitkäaikaisesti sijoitettua asiakasta, joiden asumisen turvaaminen nykyisissä asunnoissa hintojen noustessa tarkoittaa vähintään 3,8 m€:n lisäkustannusta aiemmin esitettyyn tasoon verrattuna. Kustannustason nousu tarkoittaa tarvenäkökulmasta maksuosuuksien 4,8 %:n korotuspainetta (30,2 m€) aikaisemman 4,2 %:n sijaan, jotta talousarvio päätyisi nolnaan. Pelastustoimen osalta tarve on ennallaan (+ 6,2 %), samoin ympäristöterveydenhuollon osalta (+ 2,0 %).

Kuntien maksuosuustiedot on päivitetty syyskuun tietojen perusteella ja toimitettu myös kunnille 1.11. Rouvinen kertoi näissä huomattun virheen koskien puuttuvia turvakodin tuloja Joensuun osalta. Korjaus on tehty, ja sen vaikutus on 195 t€. Lisäksi kustannusneutraalit maanvuokrat (n. 350 t€) on lisätty laskentapohjiin valmisteluryhmän kanssa sovitun käytännön mukaisesti. Koronatulot on huomioitu ennusteessa ja kohdennettu jäsenkunnille manuaalisesti.

Siun soten vuoden 2021 talousennuste on muodostumassa noin 15 milj. euroa alijäämäiseksi koronakustannusten eliminoinnin jälkeen. Tämä kulukehitys aiheuttaa ylimääräisiä haasteita vuodelle 2022 ja Siun soten on pyrittävä löytämään muita mahdollisia toimintatuloja lakisääteisen tarpeen kattamiseksi, jotta jäsenkuntien vuoden 2022 lopussa katettava alijäämä jäisi mahdollisimman pieneksi.

Rouvinen kertasi ns. kiikkulautalaskelmien yhteisvaikutuksen Pohjois-Karjalan (hyvinvointialue + kunnat) saamaan rahoitukseen – 1/+ 1 %-yksikön suhteellisella erolla valtakunnan keskimääräiseen soterahoituksen tasoon vuonna 2022. Hyvinvointialueen rahoituksen kumulatiivinen kasvu vuoden 2022 tasosta vuoden 2029 loppuun mennessä prosenttiyksikön pienemmällä tasolla olisi 9,4 m€ ja prosenttiyksikön suuremmalla tasolla 42,8 m€, erotus 33,6 m€.

Talousjohtaja Rouvinen esitteli lisäksi alustavan investointiohjelman vuodelle 2022. Investointiosan kustannukset ovat nettona 40,4 m€, jossa tuloina huomioitu pelastuslaitoksen rahoitusosuuksia 0,2 m€. Merkittävimmät rakennushankkeet ovat E-siiven peruskorjauksen jatko 13 m€, johon liittyvänä yhteislaboratorion jatko 3,0 m€ sekä sairaalan C-siiven talotekniikan peruskorjauksen aloittaminen 2,0 m€. Pieniin rakennushankkeisiin varataan 4,0 m€. Kuntayhtymän lainakanta on tällä hetkellä 126,4 m€ ja konsernissa 150,7 m€.

Maksuosuuksien tason vaikutus Siun soten talousarvioon

Toimitusjohtaja Ilkka Pirskanen tarkasteli keskustelussa olleen maksuosuuksien kasvun vaikutuksia toisaalta talousarvion rakenteellisen tasapainotuksen ja toisaalta tulovajauksen edellyttämän kulusaneerauksen näkökulmasta. Tarkastelu on tehty Siun soten maksuosuuksien 3 %:n nousun mukaan, joka tarkoittaisi viime mainitun vaihtoehdon tapauksessa vähintään 11,4 m€:n sopeuttamistarvetta. Jos sopeutus tehtäisiin henkilöstöstä, vähennystarve olisi n. 230 HTV:tä, toimitiloja tarkastellen tavoite edellyttäisi 50 %:n tilojen vähentämistä ja palvelujen ostoissa 4,4 %:n vähentämistä. Em. toimenpiteisiin liittyy kuitenkin useita haasteita, mm. henkilökunnan saatavuuteen liittyvät näkökohdat tai vuokrasopimusten ehdot kuntien ja hyvinvointialueen välillä, jotka olisi huomioitava toimenpiteitä tehtäessä. Pirskanen lähestyi kulujen sopeuttamista myös yksittäisten toiminnallisten leikkausten kautta, jotka käyvät esimerkkeinä ilmi liitteenä olevasta esityksestä.

Talousarvion rakenteellisessa tarkastelussa Pirskanen huomioi maksuosuuksien 3 %:n aiheuttaman sopeutustarpeen lisäksi kumulatiivisen alijäämän vuoden 2021 lopussa, mikä on nyt arvioiden 16,7 m€. Koska kumulatiivinen alijäämä on katettava ennen toiminnan siirtoa hyvinvointialueelle, vuoden 2022 talousarvio on laadittava vastaavan euromäärän verran ylijäämäiseksi, mikä yksinkertaisimmillaan tarkoittaisi sitä, että tuottoihin lisätään tätä vastaava arvio kuntien rahoitusosuuksista. Em. 11,4 m€:n sopeuttamistarve olisi mahdollista huomioida omaisuuden myynnillä, joka on ollut omistajaohjausneuvotteluissa usein keskustelussa. Tällä ratkaisulla lakisääteisten tehtävien järjestämisen edellyttämää määrärahaa ei tarvitsi leikata, ja talousarvio päättyisi em. 16,7 m€ ylijäämäiseksi.

Kuntatalouden näkökulma Siun soten vuoden 2022 maksuosuuksiin

Joensuun kaupungin talousjohtaja Satu Huikuri käytti puheenvuoron kuntien yhteisen valmisteluryhmän puolesta. Kuntatalouden lähtökohdat maksuosuuksien muutokseen ovat kokonaisuutena 1. neuvottelussa esitellyn mukaiset. Sote-uudistuksen vaikutus on ennakkolisten laskelmien mukaan Pohjois-Karjalan kuntatalouden tilaa heikentäviä ja talouden kehitystä varjostaa lisäksi väestörakenteen ennakoitu muutos. Lisäksi huomioitava, että laskelmiin sisältyy epävarmuutta. Vuoden 2022 taloustiedoilla on olennainen merkitys tulevien vuosien kuntatalouden tilaan.

Huikuri kertasi 1. neuvottelussa esitetyt kuntien kantokykyä kuvaavat laskelmat eri suuruisilla maksuosuusmuutoksilla. Toimitusjohtajan käyttämän 3 %:n maksuosuuksien kasvu tarkoittaisi jäsenkuntien yhteenlaskettujen tilikauden yli-/alijäämien nolla-tasoa, mutta 7 kunnan arvioidaan tekevän tällä ratkaisulla alijäämäisen tilinpäätöksen vuonna 2022.

Valmisteluryhmän ja kuntajohtajakokouksen käsittelemässä ratkaisuehdotuksessa maksuosuuksien nousun vaihteluväli on 2,5 – 3,0 %, pelastustoimessa 6,2 % ja ympäristöterveydenhuolossa 2,0 %. 1. neuvottelussa 12.10. kuntien ilmoittaman maksuosuuksien nousuvaran keskiarvo oli 2,6 %. Maksuosuuksiin lisättäisiin vuokrausteiden muutokset, joiden vaikutus on marginaalinen, ja johon osapuolet ovat valmiit sitoutumaan. Kunnat vastaavat lisäksi siun soten alijäämän kattamisesta, jota ohjeistetaan pienentämään omaisuuden myynnillä.

Yleiskeskustelu

Esittelypuheenvuorojen jälkeen käytiin vilkas yleiskeskustelu, jossa esitettiin joitakin tarkentavia kysymyksiä. Keskustelussa sivuttiin kuntien mahdollisuutta korottaa veroprosentteja palvelujen kokonaisuuden hallitsemiseksi, kun taas Siun sotella ei sitä mahdollisuutta ole, ja sote-asiakasmaksut ovat ylärajoissa. Yhtymävaltuuston puheenjohtaja kertasi omistajaohjauksen sisältöä, mikä koskee vain maksuosuuksien määräämistä ja investointeja – omaisuuden realisointi on Siun soten asia. Mainitut irtisanotut asumispalvelusopimukset koskevat ns. vanhoja sijoituksia, joissa asukkaille on mahdollistettava pysyvyys, eikä niitä voida kilpailuttaa, vaan palvelusta joudutaan maksamaan aikaisempaa enemmän. Maksuosuuksien lisättävien vuokrien todettiin kohtelemaan kuntia kustannusneutraalisti, eriarvoitumista ei tapahdu. Mikäli kuntien kanssa sovitaan 3 + 1 -muotoisesta vuokrasopimuksesta, sitä ei voida irtisanoa ilman molempien osapuolten suostumusta.

Siun soten todettiin useammassa puheenvuorossa olleen menestystarina, mutta joutuuko se nyt säästämään itsensä kuoliaaksi? Rahoitustarvetta kuvaavissa laskelmissa ei ole huomioitu olemassa olevaa palveluvajetta. Hyvinvointialue kärsii erityisesti rahoitusmalliin sisältyvästä leikkurista. Tulevassa rahoitusmallissa huomioidaan palvelutarpeen kasvu, mutta valtion rahoitus tulee tähän vain 80 %:sesti. Rahoituksen inflaatiokorjaukset tehdään vuodesta 2023 eteenpäin.

Sopiminen maksuosuuksien muutoksesta

Neuvottelun puheenjohtaja johti keskustelun maksuosuuksien nousun määrittämiseksi, ja kysyi voidaanko vuoden 2022 maksuosuuksien 3,0 %:n kasvulla mennä eteenpäin? Kaikkien kuntien edustajat käyttivät puheenvuoron maksuosuuksista, ja kannat vaihtelivat 2,5 – 3,6 %:n välillä. Keskustelun kuluessa näkökannat lähenivät, ja lopputuloksena päädyttiin siihen, että kaikki kunnat hyväksyvät puheenjohtajan esittämän 3,0 %:n maksuosuuksien nousun. Pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon esitettyihin maksuosuusnousuihin ei tullut poikkeavia kantoja.

Jatkokeskustelua käytiin toimitusjohtajan esittämistä rakenteellisista talousarvion tasapainottamisesityksistä, alijäämän kattamisen budjetoinnista ja omaisuuden myynnistä. Toimitusjohtaja kysyi, olisivatko kunnat valmiita tekemään tilinpäätöksissään kuluvan vuoden lopun ennakoitua 16,7 m€:n alijäämää vastaavan pakollisen varauksen. Kuntien edustajat eivät ottaneet asiaan vahvaa kantaa. Kunnat joutuvat arvioimaan tilinpäätöksissään pakollisen varauksen tekemisen kirjanpitolain mukaan, ja tässä yhteydessä on arvioitava onko muita keinoja käytettävissä alijäämän kattamiseksi. Keskustelussa pohdittiin, voitaisiinko alijäämä eliminoida taseessa ilman tulosvaikutteisuuksia? Kuntayhtymän tilintarkastaja on kantanaan ilmaissut, että koska kuntayhtymä lakkaa, niin kattaminen on tehtävä tulosvaikutteisesti. Vuoden 2022 talousarvion tulisi näin olla vuoden 2021 lopun alijäämän verran ylijäämäinen.

Loppukeskustelu ja neuvottelun päättäminen

Yhtymähallituksen puheenjohtaja Jertta Harinen totesi puheenvuorossaan olevan tyytyväinen, kun neuvotteluissa päästiin 3,0 %:n maksuosuuksien kasvuun, vaikka se ei riitäkään tarpeeseen. Harinen toivoi kuntien käyvän keskustelua maksuosuusvajeen vaikutuksista. Valtakunnan tasolla Siun sote voittaa, mutta täällä koetaan tappiota. Viestiä on vietävä myös valtiovalle rahoituksen riittävydestä. Harinen totesi käsillä olleen omistajaohjausneuvottelun olleen Siun soten viimeinen.

Toimitusjohtaja Ilkka Pirskanen kiitti virkakunnan puolesta kuntien edustajia. Talousarvion valmistelussa joudutaan ratkaisemaan, mistä alijäämän kattaminen otetaan – kuluista vai tuloja nostamalla.

Keskusteltiin kokouksen päätöksen tiedottamisesta. Sovittiin että Siun soten viestintäjohtaja laatii tiedotteen ja se lähetetään kokouksen puheenjohtajalle ja yhtymähallituksen puheenjohtajalle nähtäväksi ja kommentoitavaksi ennen julkaisua. Tiedottaminen on tärkeää kaikille asukkaille, kuntien ja kuntayhtymän luottamushenkilöille ja työntekijöille. Kuntayhtymän talousarvio 2022 laaditaan syntyneen neuvottelutuloksen pohjalta.

Puheenjohtaja Juha Mustonen päätti tilaisuuden kertaamalla sovitun maksuosuusratkaisun: sote-maksuosuudet nousevat 3,0 %, pelastustoimen maksuosuudet 6,2 % ja ympäristöterveydenhuollon maksuosuudet 2,0 %. Vuokrasopimusten muutokset hyväksyttiin käsiteltävän esitetyllä tavalla ja totesi omistajaohjauksen hyväksyneen esitetyn alustavan investointisuunnitelman. Mustonen päätti neuvottelun toteamalla Siun soten olleen menestystarina ja että Pohjois-Karjalassa on yhteisissä asioissa luottamuksen ilmapiiri.

Pöytäkirjan vakuudeksi (pöytäkirja allekirjoitetaan sähköisesti).

Juha Mustonen
Puheenjohtaja

Ilkka Naukkarinen
sihteeri

LIITTEET

Talusojohtaja Ismo Rouvisen ja toimitusjohtaja Ilkka Pirskasen esitykset samassa tiedostossa
Talusojohtaja Satu Huikurin (valmisteluryhmän) esitys

Jakelu:

Jäsenkuntien kirjaamot
Yhtymähallitus / yhtymävaltuusto
Siun soten johtoryhmä